

SAMARQAND VILOYATI URGUT TUMANI HOKIMINING QARORI

Urgut shahar, Navoiy shoh ko'chasi 104-uy.

2022 - yil 1 - iyul

197-7-105-Q/22

Urgut tuman hokimligi

Tumandagi dafn etish joylarini saqlash qoidalarini tasdiqlash to'g'risida.

O'zbekiston Respublikasining "Dafn etish va dafn ishi to'g'risida"gi Qonunining 15-moddasi, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2011-yil 4-apreldagi "Dafn etish va dafn ishi to'g'risida"gi 101-son qarori ijrosini ta'minlash maqsadida, "Mahalliy davlat hokimiyati to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi qonunining 6, 25-moddalariga muvofiq,

QAROR QILAMAN:

1. Urgut tuman hokimligi obodonlashtirish boshqarmasining 2022-yil 9-iyundagi 291-sonli xati ma'lumot uchun qabul qilinsin.

2. Urgut tumanida dafn etish joylarini saqlash qoidalari ilovaga muvofiq tasdiqlansin.

3. Urgut tuman Obodonlashtirish boshqarmasi (X.Yarbabayev), tuman Sanitariya-epidemiologik osoyishtalik va jamoat salomatligi bo'limi boshlig'i (D.Hamdammov), tuman Ekologiya va atrof-muhitni muhofaza qilish inspeksiyasi boshlig'i (B.Oblamurodov), tuman Qurilish bo'limi boshlig'i (B.Soatov)lar birgalikda:

- tumandagi barcha qabristonlarda dafn etish joylarini saqlash qoidalarini bir xilda ijro etilishini;

- mazkur qoidalarda belgilangan normalarni aholi o'rtasida keng yoritilishini ta'minlasin.

4. Mazkur qaror "Urgut sadosi" gazetasida rasman e'lon qilinsin va bir kun muddatda hokimlikning rasmiy veb-saytiga joylashtirilsin.

5. Ushbu qaror rasman e'lon qilingan kundan boshlab kuchga kiradi.

6. Mazkur qaror ijrosini nazorat qilish tuman hokimining

o‘rinbosari Sh.Aliqulov zimmasiga yuklansin.

Tuman hokimi v.v.b

B.Jabborov

Urgut tuman hokimining
2022 yil 1 iyuldagi
197-7-105-Q/22-son qaroriga
1-ilova

Urgut tumanida dafn etish joylarini saqlash qoidalari

I. Umumiy qoidalar.

1. Urgut tumanidagi dafn etish joylarini saqlash qoidalari (keyingi o‘rinlarda – Qoidalar) tumandagi barcha dafn etish joylarini (keyingi o‘rinlarda – qabriston) belgilangan tartibda saqlash va ulardan foydalanish tartibini belgilaydi.

2. Qabristonlarni obodonlashtirish, saqlash va ulardan foydalanish, dafn etish xizmatlari ko‘rsatish bo‘yicha bevosita faoliyat Obodonlashtirish boshqarmasi tomonidan tumanning mahalliy aholisi, shuningdek, boshqa millatlar va xalqlarning mavjud an‘analari, urf-odatlar va udumlariga muvofiq amalga oshiriladi.

II. Qabristonlarni saqlash.

3. Tumandagi barcha qabristonlar Urgut tumani hokimligining bevosita tasarrufida bo‘lib, hokimlikka qabristonlarni zarur darajada saqlash va obodonlashtirish majburiyati yuklanadi.

4. Tumandagi qabristonlarni obodonlashtirish obyektlarini saqlash va ulardan foydalanish, dafn etish xizmatlari ko‘rsatish bo‘yicha bevosita faoliyat Urgut tumani obodonlashtirish boshqarmasi tomonidan amalga oshiriladi.

5. Har bir qabriston qonun hujjatlariga muvofiq belgilangan meyorlar bo‘yicha tegishli xodimlarga ega bo‘lishi kerak.

6. Tumandagi qabristonlarni obodonlashtirish, mukammal va joriy ta‘mirlash, ularni zarur darajada saqlash mahalliy budjet mablag‘lari hisobidan amalga oshirilib, xarajatlarning alohida moddasi bo‘yicha mablag‘lar ajratiladi.

Qabr qazish va marosim xizmatlari bo‘yicha ishchilarga ega bo‘lish ko‘rsatilgan pullik xizmatlar uchun aholidan tushgan mablag‘lar hisobidan, viloyati yoki tuman hokimining tegishli qarori bilan belgilanadigan tariflar bo‘yicha amalga oshiriladi.

Shuningdek, qabristonlarni saqlash va obodonlashtirishda yuridik va jismoniy shaxslarning ixtiyoriy xayr-ehsonlaridan foydalaniladi.

Qabristonlarni obodonlashtirish fuqarolarning o‘zini

o‘zi boshqarish organlari ko‘magida hashar yo‘li bilan ham amalga oshirilishi mumkin.

7. Qabristonga asosiy kirish joyida (ichki tomonida) quyidagilar o‘rnatilgan bo‘lishi kerak:

ma‘muriy va boshqa binolar, yo‘llar, xiyobonlar, tarixiy va memorial qabrlar, jamoat hojatxonalar va boshqa obyektlarning joylashishi belgilangan holda qabristonning sxematik tarixi;

qabristonning ish jadvali (ziyosat qilish qoidalari) va boshqa yo‘l-yo‘riq hujjatlari qo‘yilgan taxta;

manzillari va aloqa bog‘lash telefonlari ko‘rsatilgan holda Urgut tumani obodonlashtirish boshqarmasi va qabriston ma‘muriyati to‘g‘risidagi ma‘lumotlar.

8. Tuman obodonlashtirish boshqarmasining taklifiga asosan tumandagi barcha qabristonlar ziyoratlar va dafnlar uchun bahor va kuz oylarida har kuni soat 06:00 dan 19:00 gacha, yoz oyida har kuni soat 05:00 dan 20:00 gacha, qish oyida 07:00 dan 18:00 gacha ochiq hisoblanadi.

Tumandagi qabristonlarni ochish va yopish vaqtlarini ularning diniy konfessiya va mahalliy an‘analarga mansubligiga bog‘liq holda tuman obodonlashtirish boshqarmasining taklifi asosida o‘zgartirilishi mumkin.

9. Qabristonlardagi qabrlar va boshqa joylarga turli xil zarar yetkazilishini oldini olish maqsadida tumandagi barcha qabristonlarga 7 yoshga to‘lmagan bolalar faqat ota-onalari yoki ularning o‘rnini bosuvchi shaxslar (vasiy, homiy, patronat va boshqalar) yohud boshqa voyaga yetgan shaxslar hamrohligida kiritiladi.

10. Qabriston hududida quyidagilar ta‘qiqlanadi:

- jamoat tartibi va sokinlikni buzish;
- mast-alast, giyohvandlik va boshqa xil psixiatrop moddalar ta‘siri holatida bo‘lish;
- qabr usti yodgorliklariga va yashil o‘simliklarga shikast yetkazish;
- quruq o‘t, barg, shoh-shabba va daraxtlarning shoxchalarini yoqish;
- mol va boshqa uy hayvonlarini boqish;
- mevali ko‘chatlar o‘tqazish;

- qishloq xo‘jaligi ekinlarini o‘stirish.

11. Tumandagi barcha qabristonlarda qabriston ma‘muriyati tomonidan quyidagilar yuritilishi kerak:

- qabrlarni ro‘yxatdan o‘tkazish va qabr usti yodgorliklarini ro‘yxatdan o‘tkazishning raqamlangan va ip bilan tikilgan daftarlari;

- hujjatlar tikib qo‘yiladigan yig‘majild.

Dafn etishni amalga oshirish huquqini beradigan barcha hujjatlar belgilangan tartibda tikilishi va saqlanishi kerak.

12. Tuman obodonlashtirish boshqarmasi va qabristonlarning ma‘muriyati quyidagilarni ta‘minlashi shart:

- qabriston hududida zarur darajadagi tartibni ta‘minlash va mazkur Qoidalar hamda boshqa qonun hujjatlarining talablarini qat‘iyan bajarish;

- bosh xiyobon, asosiy va ikkinchi darajali yo‘llarda to‘siqsiz yurish va o‘tish imkoniyatini (qordan tozalash, muzni parchalash, qum sepish va shu kabilarni) ta‘minlash;

- eskirgan (qurigan) daraxtlarning ag‘darilishi va qabr usti yodgorliklarini shikastlanishiga yo‘l qo‘ymaslik uchun ularning o‘z vaqtida kesilishini ta‘minlash;

- umumiy foydalanish joylarini toza saqlash, xiyobonlar bo‘ylab maishiy chiqindilar uchun maxsus yashik va qutilar o‘rnatish, maishiy ichiqindilarning qabriston hududidan o‘z vaqtida olib chiqilishini ta‘minlash;

- muxandislik inshootlarining zarur darajada ishlashini ta‘minlash, tashqi to‘siq, bino va inshootlar, yo‘llar, muxandislik tarmoqlari va inshootlarining joriy va mukammal ta‘mirlanishini amalga oshirish hamda ko‘kalamzorlashtirish;

- barcha turdagi yashil o‘simliklarni sug‘orish va parvarishlashni ta‘minlash, ularni yangilash, zararkunandalar, kasalliklar va begona o‘tlarga qarshi kurashish;

- fuqarolarga (tashkilotlarga) ularning buyurtmanomalariga ko‘ra dafn uchun uchastkalarini bepul berish;

- marhumlarni go‘r qazish meyorlari va qoidalariga rioya etgan holda dafn etishni ta‘minlash;

- qabrning ro‘yxat raqami ko‘rsatilgan beton ustun o‘rnatish;

- anjomlarning (belkurak, panshaxa, chelak, xokandoz, supurgi, zambil va hokazolarning) yetarli miqdorda bo'lishini va ularning fuqarolarga qabrlarga qarash uchun bepul (tilxat bilan) berilishini ta'minlash;

- qabristonda zarur darajadagi tartibni ta'minlash bo'yicha, shu jumladan umumxalq hashari, xotirlash kunlari va boshqa tadbirlarni tashkil etishda fuqarolarning o'zini-o'zi boshqarish organlari bilan yaqin aloqada bo'lish;

- xizmatlar uchun qat'iy belgilangan ta'riflar bo'yicha hisob-kitob qilgan holda fuqarolarning qabristonda ko'rsatiladigan xizmatlarga doir buyurtmalarini o'z vaqtida va sifatli bajarish;

- qabr usti yodgorliklarini o'rnatish tartibiga, hududni ko'klamzorlashtirish uchun daraxt va butalarning turlarini to'g'ri tanlashga rioya etilishini nazorat qilish;

- dafn etilganning qarindoshlariga eskirib ketgan qabr usti yodgorligi to'g'risida yozma xabar qilish va uni tuzatishni talab qilish;

- go'r qazuvchi ishchilar hamda marhumlarni yuvuvchi va kiyintiruvchi ishchilarga sanitariya qoidalarini hamda diniy va mahalliy an'analarni hisobga olib meyorlarni qat'iy bajarigan holda ishlarni bajarishning havfsiz usullarini o'rgatishni tashkil qilish;

- qabr usti yodgorliklarining saqlanishini ta'minlash, ular o'g'irlangan, buzilgan, vayron qilingan taqdirda huquqni muhofaza qilish organlarini va yodgorliklarning egalarini xabardor qilish;

- yong'in havfsizligi qoidalariga rioya etilishini ta'minlash, yong'inga qarshi shitlarni zarur miqdorda yong'inga qarshi anjomlar bilan butlash;

- qabristonning butun hududini har yili kamida ikki marta har tomonlama supurib-sidirishni amalga oshirish.

13. Tumandagi qabristonlar xizmatlaridan foydalanuvchi fuqarolar (tashkilotlar) quyidagi huquqlarga ega:

- tegishli diniy konfessiya qabristonida vafot etgan yaqinlari va qarindoshlarini dafn etish uchun bepul uchastka olish;

- sanitariya qoidalari hamda boshqa qoidalar va meyorlarga zid bo'lmagan diniy marosimlar va mahalliy an'analarga rioya etgan holda dafn etish udumini bajarish;

- marosim xizmatlaridan foydalanish va ularga belgilangan ta'riflar bo'yicha haq to'lash;

- buyurtirilgan xizmatlarning o'z vaqtida va sifatli bajarilishini qabriston ma'muriyatidan talab qilish;

- qabrga va qabr usti yodgorliklariga qarash uchun qabriston anjomlaridan bepul foydalanish;

- tuman obodonlashtirish boshqarmasi bilan kelishgan holda yaqinlari va qarindoshlarining qabrlariga qabr usti yodgorliklarini o'rnatish.

III. Qabrlarni saqlash va qabr usti yodgorliklarini o'rnatish.

14. Dafn etishni amalga oshirgan fuqarolar va tashkilotlar qabrlar hamda qabr usti yodgorliklarini zarur holatda saqlashi shart.

15. Alohida dafn etishga ajratilgan uchastka doirasida, tuman obodonlashtirish boshqarmasi va qabriston ma'muriyati bilan kelishgan holda uzunligi 1,5 metr, eni 1 metr va balandligi 0,5 metr (qabr ustidagi tuproq tepaligi balandligi darajasida), yozuvlar uchun vertikal plitaning balandligi 1 metrgacha bo'lgan o'lchamda qabr usti yodgorliklarini o'rnatish (qurish)ga yo'l qo'yiladi (yer osti suvlari sathi yuqori bo'lgan yer yuzasida "sag'ana" ko'rinishida barpo etiladigan musulmon qabrlaridan tashqari).

Qabr atrofida metallardan yasalgan va boshqa to'siqlarni o'rnatish (o'simliklardan iborat yashil to'siqlardan tashqari), qo'shni qabrlarning hududlarini va bo'sh yer uchastkalarini egallab oladigan qabr usti yodgorliklarini barpo etish ta'qiqlanadi.

16. Qabr usti yodgorliklarini dafn etish chog'ida qilingan tuproq ko'tarma cho'kkanidan keyin, qismlarga ajratish-yig'ish mumkinligini nazarda tutadigan zarur poydevorlar barpo etgan holda o'rnatish tavsiya etiladi.

17. Byustlar, haykaltaroshlik yodgorliklari yoki alohida arxitektura shakliga ega bo'lgan inshootlarni o'rnatishga faqat loyiha-smeta hujjatlari hamda Samarqand viloyati hokimining qarori mavjud bo'lgandagina ruxsat beriladi.

18. Qabr usti yodgorliklarining o'lchamlari va joylashtirilishi, shuningdek daraxt va butalar o'tqazish oldindan qabriston ma'muriyati bilan kelishiladi.

19. Qabr usti yodgorliklarining o'rnatilishi qabriston ma'muriyati tomonidan qabr usti yodgorliklarini ro'yxatdan o'tkazish daftarida ro'yxatdan o'tkazilib, unda

qabrning sektori, uchastkasi, qatori va raqami, dafn etilgan kishining familiyasi, ismi-sharifi, oʻrnatilgan sana, yodgorlikning qisqacha tavsifi, tayyorlovchi, uni oʻrnatgan shaxslarning manzil va familiyalari koʻrsatiladi.

20. Barcha qabr usti yodgorliklari ularni oʻrnatgan fuqarolar va tashkilotlarning mulki hisoblanadi. Qabriston maʼmuriyati tashabbusi bilan qabr usti yodgorliklarini buzib tashlashga yoʻl qoʻyilmaydi, qabriston Vazirlar Mahkamasining 2011-yil 4-apreldagi 101-sonli qarori bilan tasdiqlangan Dafn etish joylarini saqlash, ulardan foydalanish va qabr usti yodgorliklarini oʻrnatish tartibi toʻgʻrisidagi Nizomning 18-bandiga koʻra yopilayotgan (koʻchirilayotgan), qarindoshlarning eskirib ketgan qabr usti yodgorliklarini tuzatishdan bosh tortgan, ular belgilangan tartibda egasiz deb topilgan hollar bundan mustasno. Qabr usti yodgorliklarini buzib tashlash qabr usti yodgorliklarining elementlari albatta tavsiflangan, buzib tashlash dalolatnomasi rasmiylashtirilgan holda qabriston maʼmuriyati tomonidan amalga oshiriladi.

21. Urgut tumani hokimligi tomonidan tasdiqlangan roʻyxatga koʻra rahbarlar va taniqli davlat arboblarning qabrlari va qabr usti yodgorliklarini, tarixiy obidalarni namunali tartibda saqlash mahalliy budjet mablagʻlari hisobiga amalga oshiriladi.

22. Tumandagi barcha qabristonlar maʼmuriyati yodgorliklardagi yozuvlarning mazmunini nazorat qilishi, ularda oʻlim toʻgʻrisidagi hujjatlardagi maʼlumotlarga nomuvofiqliklar boʻlishiga yoʻl qoʻymasligi shart.

IV. Yakunlovchi qoidalar.

23. Ushbu Qoidalar bajarilishini nazorat qilish tuman hokimligi, tuman obodonlashtirish boshqarmasi va barcha qabristonlar maʼmuriyati tomonidan amalga oshiriladi.

24. Mazkur qoidalarda belgilangan talablarning buzilishida aybdor boʻlgan shaxslar qonunchilik hujjatlarida belgilangan tartibda javobgar boʻladilar.